סא: הכונס פרק ששי בבא קמא

ולית ליה לר"ש שיעורא. קס"ד הכל לפי חזק הדליקה ישלם אפילו אין רוחו לעבור: **לא** יעמיד אדם תנור בתוך ביתו בו'. שיכול לעכב עליו בעל העלייה אם הבית מעכב של אחר היה מעמידו בעלייה בעל הבית מעכב ונקוטרס פירש לענין בני העיר שמעכבין עליו וכמו שפירש ניחא דהוי דומיא דאינך מתניתין דהתם בפרק לא יחפור (ב"ב דף כ:):

לפלוג ופיתני בדידה. ופ"ת השתא נמי קא מפליג בדידה במדליק בתוך שלו וי"ל דע"כ פיפא בתוך ביתו של חבירו מדליק דאי במדליק בתוך שלו אע"פ שדרך בני אדם להניח בגדים היה פטור דהא קתני ריפא וחכ"א אינו משלם אלא גדיש של חטין או גדיש של שעורין משמע דאפילו מוריגים וכלי בקר שדרך להניח בגדים לא משלם אלא גדיש לבדו והשתא בכל ענין שנעמיד דברי רב כהנא פרין רבא עליה שפיר דאם כ"ל רב כהנא מחלוקת בתוך שלו ופליגי במוריגין וכלי בקר דר"י מחייב ותכמים פוטרין אבל במדליק בשל חבירו אפילו רבנן מחייבי אמוריגין וכלי בקר אם כן שפיר פרין לפלוג בדידה בגדים עצמה דהא בירה נמי לא מיתוקמא אלא במדליק בשל חבירו ואם ר"ל רב כהנא מחלוקת במדליק בתוך שלו דפליגי אפילו בארנקי דר' יהודה מחייב אע"פ דאין דרך ארנקי להניח בגדים ורבנן פטרי אפי' במוריגין כדפרישית מ"מ כשמסיים אבל במדליק בתוך של חבירו ד"ה משלם כל מה שבתוכו אפילו בארנקי נמי קאי דמשמע ד"ה משלם כל מה שבתוכו לרבנן כמו לר"י הלכך פרין שפיר לפלוג ופיתני בדידה לשמעינן אפי' בארנקי בגדים דאין דרכו להניח דהוי רבותא טפי ועוד שקשה לשון המשנה דקתני שדרך בני אדם להניח בבתים דאפי' אין דרך נמי מחייבי רבנן במדליק בתוך של חבירו:

אלא אמר רבא בתרתי פליגי

ט)[פליגי] במדליק בתוך שלו כו'. דר"י מחייב אפי' בארנקי בגדים שאין דרך להניח מדנקט מודים תכמים במדליק את הבירה דלכך נקט בירה שרוצה למצוא שיחייבו רבנן אפי' בארנקי כמו ר"י ואי רבי יהודה לא מחייב במדליק בתוך שלו אלא דוקא במוריגין הוה ליה לפלוגי בדידה ולימא דמודים תכמים במדליק בגדים של חבירו דחייב במוריגין אלא ודאי מחייב ר"י במדליק בתוך שלו אפי' בארנקי בגדים ורבנן לא מחייבי אפי' במוריגין דקתני אינו משלם אלא גדיש של חטים כו' ופליגי נמי במדליק בתוך של חבירו דר' יהודה מחייב אפי' בארנקי בגדים ורבנן לא מחייבי אלא במוריגין של חבירו שדרכו להניח בגדים או ארנקי בגדים שדרך להניח כל דבר בבתים ויטעמייהו יש לפרש דר' יהודה לא פטר בטמון כלל ורבנן במדליק בתוך שלו פטרי כדמשמע קרא כי תצא אש ט)(ומשמע) דאיירי במדליק בתוך שלו אבל במדליק בתוך של חבירו מחייב בדבר שדרכו להטמין דלא אשכחן דפטר ביה קרא טמון ובדבר שאין דרכו פטרי מסברא דלא אבעי ליה לאסוקי אדעתיה אינשי אדם ארנקי בגדים: במה

באגני דארעא מקרו: **מתני'** המדליק בתוך שלו עד כמה תעבור הדליקה רבי אלעזר בן עזריה אומר רואין אותו כאילו הוא באמצע בית כור ר"א אומר ט"ז אמות כדרך רה"ר רבי עקיבא אומר חמשים אמה ר"ש אומר ישלם ישלם המבעיר את הבערה אהכל לפי הדליקה: **גמ'** ולית ליה לר"ש שיעורא בדליקה והתנן בלא יעמיד אדם תנור בתוך הבית אלא אם כן יש על גבו גובה ד' אמות היה מעמידו בעלייה עד שיהא תחתיו מעזיבה שלשה טפחים ובכירה טפח ואם הזיק משלם מה שהזיק ר' שמעון אומר לא נאמרו שיעורין הללו אלא שאם הזיק פטור מלשלם אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה הכל לפי גובה הדליקה אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' שמעון וכן אמר רב נחמן אמר שמואל הלכה כר"ש: **מתני'** המדליק את הגדיש והיו בו כלים ודלקו ר"י אומר משלם מה שבתוכו וחכ"א אינו משלם אלא גדיש של חטין או של שעורין היה גדי כפות לו ועבד סמוך לו ונשרף עמו חייב עבד כפות לו וגדי סמוך לו ונשרף עמו פטור ומודים חכמים לר"י במדליק את הבירה שהוא משלם כל מה שבתוכה שכן דרך בני אדם להניח בבתים: **גמ'** אמר רב כהנא מחלוקת במדליק בתוך שלו והלכה ואכלה בתוך של חבירו דר"י מחייב אנזקי טמון באש ורבנן פטרי אבל במדליק בתוך של חבירו דברי הכל משלם כל מה שבתוכו א"ל רבא אי הכי אדתני סיפא מודים חכמים לר"י במדליק את הבירה שמשלם כל מה שבתוכה שכן דרך בני אדם להניח בבתים לפלוג וליתני בדידה בד"א במדליק בתוך שלו והלכה ואכלה בתוך של חבירו אבל מדליק בתוך של חבירו דברי הכל משלם כל מה שהיה בתוכו אלא אמר רבא בתרתי פליגי פליגי במדליק בתוך שלו והלכה ואכלה בתוך של חבירו דר"י מחייב אטמון באש ורבנן סברי לא מחייב ופליגי נמי במדליק בשל חבירו דר"י סבר משלם כל מה שבתוכו ואפילו ארנקי ורבנן סברי כלים שדרכן להטמין בגדיש כגון מוריגין וכלי בקר הוא דמשלם כלים שאין דרכן להטמין בגדיש לא משלם תנו רבנן המדליק את הגדיש והיו בו כלים ודלקו ר"י אומר משלם כל מה שהיה בתוכו וחכמים אומרים אינו משלם אלא גדיש של חטין או גדיש של שעורין ורואין מקום כלים כאילו הוא מלא תבואה במה

כאגני. כמו כאגנות (שמות כד) קוניי"ש בלע"ז: **מתני' כאמצע בית כור.** אם יש לו תלי בית כור לכל רוח פטור. ונקולמת שדילגה וכדאוקימנא (ע"ב) אבל נכפפה נוערת והולכת כל שעה אפילו עד מאה מיל חייב: **הכל לפי הדליקה.** קס"ד ה"ק הכל ישלם כל כמה שהדליק בין רחוק בין קרוב: **גמ' לא יעמיד.** בני העיר מעכבין עליו שלא תגער האש בתקרה: **מעזיבה.** טיח של סיד על תקרה. ודומה לו בספר עזרא (נחמיה ג) ויעזבו (את) ירושלים עד החומה: **ובכירה.** שפחומה מתנור ואין מבעירין בתוכה אש גדולה: **לפי גובה.** כשהאש גבוהה וגדולה קופצת למרחוק: **מתני' אלא גדיש של חטין או גדיש של שעורין.** אם חטין חטין אם שעורין שעורין: **היה גדי כפות לו כו' חייב.** על הגדי דבעלי חייב נמי אתרבו מאו הקמה[1] ומשום דקס ליה בדרבה מייה ליכא למפטרייה דאינו חייב מיתה על העבד דהואיל ואינו כפות היה לו לברוח ופטור עליו ממיתה ומתשלומים. אבל היה עבד כפות לו פטור אפילו על הגדי ועל הגדיש דחייב מיתה על העבד דכתיב נקם ינקם (שמות כא) וקס ליה בדרבה מייה ואפי' לא אתרו בו שאינו נהרג הא קי"ל (כתובות ד' לב:) דחייבי מיתות שוגגין פטורין. ובגדי לא שני לן בין כפות לשאינו כפות ואיידי דנקט בעבד נקט בגדי. [2]ואיכא דאמרי בגדי נמי דוקא נקט סמוך פטור דהיה לו לברוח והכי קאמר היה עבד כפות לו או גדי סמוך לו פטור ואע"ג דפשיט בשילהי פ' שני (מ.) שורו כממונו דאם היתה נחלת עליו ונשרף חייב התם הוא דהיתה על גבי שור דלא היה לו לשור ליטול אבל הכא היה לו לברוח: **גמ' כפוך של חבירו.** אין לו רשות והוי כמאבד בידים: **כמדליק אם הבירה.** כתוב של חבירו הוא ואפ"ה יהיב טעם משום דדרך בני אדם להניח כלים בבתים אבל גדיש לא: **בדידה.** בגדיש ולשמעינן אע"פ שאין דרך להטמין בו חייב הואיל והדליק לתוך של חבירו וכ"ש בירה: **כפרפי פליגי [פליגי] במדליק בתוך שלו כו'.** ופטרי רבנן אפילו כלים שדרכן להטמין בגדיש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון באש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין: [3]**בירה.** מגדל גדול: **מוריגין.** קרסיס [4](נקוביס) ובהן [5] יתידות ושין בהן את התבואה: ד"ה

מסורת הש"ס

סא א מיי' פי"ד מהל' מתנ' ומתון הלכה ב סמג עשין סט טוש"ע ח"מ סימן תיח סעיף ג:

סב ב ג מיי' פי"ט מהל' שכנים הלכה יא סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סימן קנה סעיף ה:

סג ד מיי' פי"ב מהל' מתנ' ומתון הלכה ח סמג עשין סט טוש"ע ח"מ סי' תיח סעיף יג:

סד ה מיי' שם הלי' י:

סה ו ז ח מיי' שם הלי' יג יהלי' ח ט סמג שם טוש"ע שם:

מוסף רש"י

אלא אם כן יש על גבו גובה ארבע אמות. תלג נוסח מרכב אמות מפי הסנור עד התקרה, כדי שלא יאחוז האור בתקרה (ב"ב כ:). עד שיהא תחתיו מעזיבה. אשטרי"ן בלע"ז טיח קרקע, שלשה טפחים. שלא תגער התקרה תחתונה של עליה, ועל נכיו ד' אמות (שם). ובכירה. אף היא כלי חרס שעופתים קדירה על תלגה ואין עושין בתוכה היקף גדול כמו שעושין בתנור (שם) שאין היקף שבה גדול, טפח. מעזיבה יהא תחתיה (ב"מ קיח:). **ואם הזיק.** שלקח הבית והדליק את בביכיו (שם) אחר שהיו שם כל השיעורין הללו, משלם מה שהזיק. ואע"פ כן מעכבין עליו השכנים הללו, שמא ידליק בתיהם ואין לו מה לשלם (ב"ב כ:). **היה גדי כפות לו.** לבדים, **ועבד סמוך לו.** לבדים, **ונשרף עמו חייב.** אגדי ואבדים, לפי שאין לו דין מיתה כשביל העבד שהיה לו לברוח (לעיל כב: וכע"ז לעיל חג:). **עבד כפות לו וגדי סמוך לו כו' פטור.** אגדי ואבדים, דקס ליה בדידה מניה, שהשורב העבד נהרג דחייב נקם ינקם, והאי דנקטו גדי משום דמוקמינן בגדי דחד ועבד דחד, דבגדים ועבד ליכא לאוקמי הכי, דאורחא דמלתא לשדורי אינש עבדיה לשמור גדיסו, ואיידי דנקטו גני עבד כפות וסמוך, נקטו גני גדי כפות וסמוך, ואע"ג דבגדי אין לומר היה לו לברוח, שהרי אין בו דעת, ואם אינו כפות וסמוך נמי חייב כדאמרינן (לעיל מ.) שורו כממונו (לעיל כב:).

תורה אור השלם

1. כִּי תֵצֵא אֵשׁ וְהִצְּאָה קֹצִים וְנֶאֱכַל גָּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמְּבַעֵר אֶת הַבְּעֵרָה: שמות כב ה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מוריגין וכו' ימידות. נ"ב וכע"ז דף מ ע"ב אותא דנקרסיס עצמם הן פנימות ע"ש:

לעזי רש"י

קוניי"ש [קונקי"ש]. שקתות, אגנים.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com